

Isztantuli Hírlap

VI. évfolyam 18. szám

Debrecen, 1925. január 23. Péntek

Egyes szám ára 1500 K

Trockij

(R. J.) Az infernalis szörnyeteg tekintett az izzóan veres orosz égboltozatról és ha a jelek nem csalnak — már Szovjetországban minden lehetséges — örökre eltűnik az a világba, ahonnan ne mis lett volna szabad előkerülnie soha.

Nem egy új Corday Charlotte kése szarta le ezt a véres kezű, romlott agyú fenekűt, maguk az elvtársak lökték félre hozzájuk illő nyerséggel és fosztották meg a hatalomtól, amely után olyan ördögi energiával loholt ez az emberszörny az embervér párázatán és a legyilkolt százszekere hullahegyein keresztül. A vörös Saturnus ime fellatta önönfiát, akiben olyan különös kedve tellett, dédelgetett, bezégett gyermekét a mefisztó arcú, rekedten rikácsoló Trockijt.

Még él, de már rimáukodik hitvány, rongy, milliószor megátkozott életéért és fogadkozik nagy alázatosságban, hogy jó fia lesz a jövőben, semminek nem mond ellent és bármilyen kis állásban is rendelkezésre áll a paralitikus Lenin agya által kieszt fenséges Szovjetnek. De mindhiába. A szovjet ellenőrző bizottsága valamennyi szavazat-egyhangulag felmentette állásától és félreállította a vérben gázoló, rémes szörnyet, legundokabb példányát az embernek, melyre még évtizedek múlva is utálattal fog tekinteni az emberiség. A véres hóhér tehát a múlté és a soha nem látott borzalmaságok nagy adminisztrátorát ledöfték, azokat akiket ő nevelt, lelkesített, akiket ő hívott elő a semmiségből, átkára millió örvénynek és árvának.

Rybownak, Kamenyevnek, Oganaszovnak már kellemetlen volt a magába mélyedő, komor hallgatag és düzzögő hadügyi népbiztos, aki mint ha új terveket szöve sötét agyában. Feltűnő volt, hogy állandóan a paraszt és munkás diktatúrát hirdető díktátor, az újabb időkben az értelmi ség felé fordult rokonszenvével. Milyen terveket koholt ez a fekete lélek, mik voltak a tervei a jövőre nézve, nem tudhatjuk. Egy dolog azonban elég világosságot vetít erre a rejtélyre. Holland távirat jelenti, hogy a véreskezű prihék legnagyobb ellenességét, a még véresebb kezű Oganaszovot, a rettenetes Cseka egyik vezérét három álarcos meggyilkolta. Ugyanezen amszterdami híradás szerint a szovjet és a fölötté tirannizáló Cseka vezetői fenyegető leveleket kaptak Trockij elmozdítása napján, amelyekben halállal fenyegetik meg őket, ha Trockijnak a hajszála is megörbülne.

Az emberiség legundokabb, legiszonyubb ferradalma tehát úgy lát-ezik a likvidáció felé közeleg. Már egymás ellen törnek, már egymást gyilkolják. És mintha közelegne az örök carleyli igazság derengő világossága, a hazugság nem tarthat tovább. Gervinus, a nagy Shakespeare-magyarúzó mondja egy helyütt: az örök erkölcsi igazságnak van egy korokon, embereken át érvényesülő törvénye és ez az, a bünydiadalmaskodhat ugyan ideig-óráig éveken át, nemzedékeken keresztül, de előbb vagy utóbb kérélehetetlenül eléri a bünhődés. És az igazságot ellehet nyomni, de idők kérdése csupán, mikor vagyog fel napja diadalmasan.

Európának és a nyugati civilizációnak, a maga humanizmusával kérkedő, kulturfokát fitogtató nyugati civilizációnak örök szögyene, hogy ennek a diadalmasan előretörő napnak jöttét cinikusán, ölbetett kezekkel várta. És hizott, amig

abban a szerencsétlen országban milliók és milliók hörgöve, imádkozva és átkozódva küldték utolsó sóhajukat a szomorú szívű Teremtő felé.

Keleten már dereng. A véres Nap már lebukott.

Kisgazda-képviselők a költségvetés vitájában

A vita során valamennyien fel akarnak szólalni

Budapest, január 22. A nemzetgyűlés mai ülésének megnyitása előtt a folyosón élénk és szűz tárgyat képezte a kisgazdaképviselőknek a költségvetés vitájában való erőteljes részvétele. A nemzeti alapon álló pártok között kétségtelenül nagy hatást kellett a kisgazdaképviselőknek állásfoglalása, főként a szociáldemokraták ré zérői elhangzott ama váddal szemben, hogy a kisgazda-képviselők nem képviselik a kisgazda és földműves társadalom rétegeit. Ezzel a váddal szemben egnap három kisgazdapárti képviselő is állásfoglalt és erőiesen iszautasította a t.

Nagy elismerést váltott ki a közvéleményben országsszerte az a komoly elrelátású hang, amellyel a kisgazdaképviselők beszéltek. Általában megállapítható, hogy a kormányban levő kisgazdaképviselők törvényalkotó képessége tekintetében egyáltalában nem maradnak hátra a parlamenti rétegei mögött sőt ömudatukkal vetekedve mutathatnak valamennyi oldal felé.

A mai ülésen előreláthatólag ismét három kisgazdapárti képviselő szól fel, mert a költségvetési vita során valamennyien szót akarnak kerrni.

Komoly munkában a nemzetgyűlés

Mióta nincs demokrata kabaré, üresek a karzatok

Budapest, január 22. Ma a nemzetgyűlés ülését féltizenegykor nyitotta meg Szicilovszky Béla elnök. A napirend szerint folytatják a költségvetés vitáját.

Elsőnek Dinich Ödön szól fel. Beszéde elején foglalkozik az ellenzék passzivitásával. Rámutat arra, hogy az ellenzék komoly része tegnap megjelent az ülésen, mert hallani akarta Kállay Tibort, jól tudván, hogy az ő felszólalása nagyjelentőségű esemény. Ugy látja azonban, hogy az ellenzék nagyrésze nem tud beleszokni a rendbe és nem érzi elég erősnek magát arra, hogy a kabarék és lármás jelenetek helyett komoly munkát fejtessen ki. Ezért nem mernek visszajönni. A maga részéről nem sajnálja a fávolveradásukat és örömmel konstatálja, hogy mióta nincsenek itt, azóta a Házban a legkomolyabb munka folyik és végre mód van rá, hogy a jobboldali képviselők alaposan felkészülve, zavartalanul mondassák el beszédüket. Megemlítendőnek tartja azt is, hogy amióta nincsenek lármás jelenetek a Házban, azóta a karzatok is üresebbek, úgy látszik, hogy a kabaréhoz szokott közönség másutt keres magának olcsóbb szórakozást.

Felszólalásában a testnevelés kérdésével kíván foglalkozni. Azonosítja magát Alföldy Béla felszólalásával: ő is úgy látja, hogy ha a közegészségügyünkön nem segítünk, hiába minden közgazdasági és kulturális politika. A statisztikai adatok rettenetes képet festenek közegészségügyünkről, pedig ezek az statisztikai adatok még nem is vetnek mindenne világot. Az elmúlt 10 év alatt a született gyermekek több mint 50 százaléka hal meg, a másik 50 száza-

lék pedig nyomorék. Ez az adat egy-magában is mutatja a testnevelés fontosságát. Kérdi azonban, miből végezzük ezt a testnevelést? A költségvetésben 81 ezer korona van előirányozva erre a célra, ami olyan nevelésesen csekély összeg, hogy szögyelmünk kell magunkat miatta. Ebből a pénzből nem lehet végrehajtani a testnevelési törvényt. A testnevelő szakiskola felállítását sürgeti. Rámutat arra, hogy az említett 81 ezer korona a lóversenyfogadásokbólgyűlt össze. De a lóverseny nem olyan szerencsejáték. Viszont örült szerencsejátékok folynak a kártyával. Oda kell hatni, hogy ezeket az összegeket megadóztassák a testnevelés céljaira. A testnevelési célokra többet kell áldozni. Mindent el kell követni, hogy az emberi szervezet erősé tegyük, hogy a különféle betegségeknek ellent tudjon állani.

Ezután a gyermekhalandóságról szól. E téren sürög teendők várnak a kormányra. A javaslatot elfogadja.

Láng János: Beszéde elején általánosságban a költségvetés fontosságáról szól, majd áttér egyes szociális kérdésekre. Főleg az adókievetés terén tapasztalható anomáliákat teszi szövé. A közigazgatási közegek a létszámredukción folytán már nem képesek lelkiismeretesen ellátni feladatukat, mindig újabb és újabb rendeletekkel zaklatják őket. Munkával tud vannak halmozva s így természetesen, hogy a törvények és rendeletek végrehajtása körül késedelmeskedés áll elő. Példre nem érthető közigazgatási rendeletekre van szükség, az adózás pedig legyen egyenlő és igazságos.

Beszél a gyermekvédelemről.

A felekezeti tanítók részére az állami tanítókkal egyenlő elbánást hirdet. Kívánja a gyógypedagógiai tanítók és tanárok státuszának rendezését. Mindezeket figyelmébe is ajánlja a kormánynak és a költségvetést elfogadja.

Förster Elek: Mindenekelőtt viszszautasítja Szijj Bálintnak azt az állítását, mintha a gazdasági felügyelőségek nem teljesítenék kötelességüket. Az ő meggyőződése szerint ezek az intézmények hivatásuk magaslatán állanak.

A költségvetés öt nem elégti ki, mert szerinte nem felel meg az agrár érdekek követelményének. Magyarország legerősebb társadalmi osztálya a földművelő osztály, beleértve a nagy- és kisbirtokosokat, valamint a mezőgazdasági munkásokat egyaránt. Ennek az osztálynak égetően sürgős szüksége van hitelre. A gazdátársadalom katasztrófa előtt áll, ha nem találják meg a kivezető utat, akkor elpusztul, de vele együtt pusztul az ország is. Viszautasítja az a vádat, hogy a gazdák jólétben élnek. A gazdák véres verejtékükkel keresik a kenyeret. Hogy nem élnek jómódban, legjobban az bizonyítja, hogy minden gazda hitelt vesz igénybe, bár magas kamatok mellett.

Sajnos, a Nemzeti Bank közvetlenül nem ad kölcsönt a gazdáknak, a közvetítő bankok pedig 100-140 százalékkal adnak hitelt. A Nemzeti Banknak meg kell vonnia a hitelt azoktól a pénzintézetektől, amelyek ilyen uzsorakamatra adnak kölcsönt. Foglalkozik ezután a többtermelessel, amelynek előmozdítására szerinte semmi sem történt. Különösen a szőlőtermelés terén van sok kívánnivaló. Kereskedelmi szerződésekkel kellene biztosítani a külföldi piacot és gondoskodni kellene a legfontosabb védelmi eszközök, mint a régálie csekélyebb vám mellett való behozataláról.

Utban a parlamenti béke

Budapest, jan. 22. Mint beavatott helyéről értesülünk, a tegnapi nap folyamán a demokrata blokk oldaláról, bár nem hivatalos lépés történt abban az irányban, hogy pártközi értekezletet hívhassanak össze. Egyik a blokkhoz tartozó képviselő felmereste Zsitvayt, a Ház elnökét és vele arról a kérdéstről hosszan tanácskozott. Hír szerint ez a képviselő azt a szándékát fejezte ki, hogy Bethlen elő őhatja tiszteletlen azt a tervezetet amelynek alapján a közeledő lérehozható volna.

Az ellenzék passzivitásában levő tagjai, bár teljesen szolidarisak a percben, de ssakadatlanul folyamatosan levő tanácskozások során már mutatkoznak bizonyos hézagok az ellenzék között.

Felmerült közöttük az a terv, hogy miután a nemzetgyűlés a békeszakasz alkalmazásával már hatálytalanította a kizárásokat, a passzivitásban levő ellenzék adion néki deklarációt és vonuljon be a Házba. Minden jel arra mutat, hogy már a legközelebbi órákban elkezdik az az idő, amit Zsitvay alelnök vár, hogy Szicilovszky Béla meghiusult tervét, a pártközi konferenciát megvalósítsa.

Katonai ellenőrzés alatt

Budapest, január 22. A nemzetek szövetségének titkársága hosszabb kimutatást tett közre azokról a munkálkodásokról, amelyeket különféle népszövetségi szervezeteknek februárban végezniük kell.

Ezek között szerepel elsősorban az Ausztriában, Németországban, Magyarországon és Bulgáriában végezendő katonai ellenőrzés és a népszövetségi tanács állandó katonai ellenőrző bizottságának szervezeti szabályzata.

Mit tárgyal a minisztertanács.

Beavatott forrásból származó értesülés szerint a pénzügyi minisztertanácsban már módjában lesz, hogy a választójogi tervezetet foglalkozzék. A nyers tervezet készen van már. A kormánypartban mint mondják még nem ismerik a tervezet részleteit, de azt biztosra veszik, hogy alapelveiben lényegesen eltér a régi választójogi rendeletről. Azt sem tartják kizártnak, hogy a tervezet már felveszi a rendezett tanácsú városokban való titkos szavazást is.

Takarékossági program.

Budapest, jan. 22. Bárczy Dezső államtitkár a takarékosági bizottság főtitkára a bizottság munkájáról a következő felvilágosítást adta:

— A takarékosági bizottság tudomásom szerint a jövő héten ül össze. A bizottság első dolga az lesz, hogy maga állapítsa meg ügyrendjét és az elvégzendő munka sorrendjét. Arra vonatkozólag, hogy a bizottságnak mi lesz a programja most pontos adatokat még senkinek tud, mert különböző kérdések vannak még eldöntésre mielőtt a bizottság munkájához egyáltalán hozzá foghat. Legvalószínűbbnek az látszik, hogy a legközelebbi napokban, de mindenesetre még mielőtt a bizottság összejönne, a kormány végrehajtási utasítást ad ki a takarékosági bizottság szervezéséről szóló rendeletet.

Félév a budapesti egyetemen

Budapest, jan. 22. Az egyetemi tanács határozata alapján a Pázmány Péter Tudományegyetem rektora figyelemzette az egyetemi hallgatókat, hogy a második félévre szóló beiratkozást lehetőleg a rendes határidőn belül végezzék el, mert utólagos beiratkozásra bezárólag 1925. február 18-ig csak azok kapnak engedélyt, akik az utólagos beiratkozás iránti kérelmüket kellőképpen megindokolják. Február 18-án tül időben beiratkosni semmi körülmények között sem lehet.

Lenin-ünnep Berlinben.

Berlin, január 22. A kommunista párt tegnap este a berlini sportpalotában emlékülünnepélyt tartott Lenin halálának évfordulója alkalmából. A kommunisták fátylakkal, vörös zászlókkal a sportpalotához vonultak, ahol többen beszédet mondtak.

A fottballbírák gyűlését 27-én tartják meg.

A magyar fottballbírák testületének folyó hó 23-án este hirdetett gyűlése közbejött akadályok miatt elmaradt s helyette kedden f. hó 27-én este fog megtartani fél 7 órakor a Royal kávéházban. A gyűlésen a bírák teljes számban való megjelenését kéri.

Februárban újra megkezdődnek a magyar-cseh kereskedelmi tárgyalások

Csehországban ijesztő arányban nő a drágaság

Prága, január 22. A Tribuna ma hosszabb cikkben foglalkozik a magyar-cseh tárgyalások négyéves történetével és azt a reményt fejezte ki, hogy a februárban megkezdődő tárgyalások végre meghozzák a kívánt eredményt. A lap statisztikát közöl, amelyből kitűnik, hogy Magyarország az utóbbi években többet importált Csehszlovákiába, mint azelőtt. Végül azt írja, hogy nemzetközi szokások szerint az ilyen kereskedelmi szerződéseket kizáróan kereskedelmi légkörben kell megkötöni. Szó sem lehet tehát az egyes árak kontingentálásáról vagy másnemű költözéséről.

Prága, január 22. A drágaság az utóbbi napokban ijesztő arányban

emelkedett, úgy hogy a minisztertanács ma délelőtti ülésén foglalkozott a drágaság ellen szükséges rendszabályokkal. A buza és liszt ára a tőzsdén hihetetlen gyorsasággal emelkedik és két nap alatt az emelkedés több mint harminc százalékot tett ki. Tőzsdői körökben arra számítanak, hogy a drágaság még tovább növekszik, úgy hogy az élelmiszerek drágulása ebben a hónapban ötven százalékot tesz ki. A kormány a minisztertanácsban hír szerint erőltetted rendszabályokat fogadott el a drágaság letörésére s állítólag a buza és lisztkészletek összeírásának és lefoglalásának tervével is foglalkoznak.

Száz milliárd kölcsönt kérnek a szőlősgazdák

Az országos egyesület felírta a pénzügyminiszterhez

Budapest, január 22. A magyar szőlősgazdák országos egyesületének igazgatósága foglalkozott a szőlősgazdák háborús helyzetével. A tavalyi termés nem volt kora, amelyből az idei munkatöltséget fedezni tudták. A bankkamattól viszonylagosan magasság, hogy az egyesítési kénytelenek. Éppen ez okból a szőlősgazdák állami kölcsönt kérnek. Erre a célra a gazdáknak legkevesebb 100 milliárd koronára volna szükség.

sege. Az igazgatóválasztmány elhatározta, hogy sürgősen felír a pénzügyminiszterhez és kéri fogja a hitel sürgős folyósítását.

Foglalkoztak a behozatali tilalmak sürgős felülvizsgálásával is.

Az igazgatóválasztmány legközelebbi ülését a jövő hónapban tartja, melven megfogja állapítani a szakelőadások programját.

Léderer bestiának nevezi feleségét

Szombaton lesz a Tölgyfa-u. 4. sz. alatt a helyszíni vizsgálat — Akkor fogják megállapítani, hogy Kudelkát megfojtották-e vagy agyonlőtték?

Budapest, január 22. Eubics Jenő dr. vizsgálóbíró csak ma délelőtti kaptá meg a Lédererné és Léderer Sándor büntügyre vonatkozó iratokat. Jelenleg még bizonytalan, hogy mikor rendeli el a vizsgálóbíró az ügyesség indítványa alapján a vizsgálatot. A helyszíneljélt valószínűleg holnap rendelik el és szombaton délelőtti fogják megtartani.

Budapest, jan. 22. Léderer Gusztáv már két hete van a csendőrtügyesség Margit-körúti fogházában. A borzalmas bűncselekmény tudata teljesen összeborzította az aránylag fiatal, mindössze 33 éves főhadnagyot. Teljesen buskomor leti. A fogházban napokig mozdulatlan ül cellája egyik

sarkában. Felesége sorsára sem kíváncsi és róla vallomásaiban mindig, mint közönséges bestiáról beszél.

A legközelebb tartandó helyszíni szemlére Eubics vizsgálóbíró rendelte Kezérés és Minich Károly törvényszéki orvosszakértők megjelenését is. Különösen Minich professzor jelenlétének tulajdonítanak nagy fontosságot, aki a helyszíni szemlén szerzett tapasztalatai alapján bizonyára meg tudja állapítani, hogy golyóval végeztek-e Kudelkával vagy pedig megfojtották. A törvényszéki orvosszakértők megjelenésére azért is szükség van, mert ekkor már megkezdik a tettesek elméleti állapotának megfigyelését.

Tíz évre szól a cseh-tót szerződés

Három év múlva felszabadul a Felvidék — Hlinka András nyílt levele az osztrák kancellárhoz

Hlinka András a tót jogvédelem vezére, aki keményen állja a harcot a cseh elnyomással szemben, a tót képviselők és szenátorok klubja nevében nyílt levelet intézett Pozsonyban az osztrák követségi kancellárhoz a csehszlovák elnevezés dolgában, amelyet helytelenség és törvénytelennek mond, mert ez csak köztüllel, tehát ilyenkor helyes: cseh szlovák. Kéri a kancellárt, hogy e szerint helyesbíttesse ezentúl a nevet. Hlinkának ebből a feltűnést kelte levelemből tudják meg, hogy a tótoknak a csehekkel kötött túrócszentmátoni szerződésük alapján három év múlva, tehát 1928-ban, joguk van felmondani az állami közönséget és további sorsukról füg-

getlenül határozhatnak.

Hlinka levele így szól:

Az osztrák szövetségi kancellárnak! A tót képviselők és szenátorok klubja bécsi lapokból azt olvassa, hogy az osztrák szövetségi kancellári hivatal 212.939—1924. sz. alatt rendeletet adott ki a cseh-szlovák köztársaság nevének írására vonatkozólag. E rendelet szerint helytelen Cseh-Szlovákiának köztüllel való írása, hanem ezentúl így írandó: Csehszlovákia.

Ebből a rendeletről azt látjuk, hogy az osztrák szövetségi kancellári hivatal nem a saját elhatározásából, hanem idegen hatalom beavatkozására adta ki ezt a rendeletet. A rendelet ugyanis a bécsi csehszlovák

követség átráta hivatkozik. Ez adja meg az alkalmat nekünk arra, hogy a nemzetközi szokások ellenére a következő kérésrel álljunk elő:

A bécsi cseh szlovák követség információja teljesen hamis. A nemzetközi szerződésben éppen az ellenkezője található.

Engedjék meg, hogy ebben a kérdésben a tót képviselők és szenátorok klubjának 1923. június 21-én hozott határozatát ismerjessük:

A tót képviselők és szenátorok megállapítják, hogy a prágai kormánynak az az eljárása, mely szerint államunkat csehszlovákiai köztársaságnak nevezi, a st.-germaini szerződést sérti és törvénytelen. Ennek a szerződésnek első pontja megállapítja, hogy Csehszlovákia kötelezi magát, hogy a 2. ponttól a 8-ig alapvető törvényeknek tekintsi a cseh ellen sem törvényt, sem rendeletet, sem semmiféle intézkedést nem hoz. Ezekben az alapvető törvényekben van meg az új állam neve is, az eredeti francia szövegben: Tchecho-Slovaquie.

A tót képviselők és szenátorok az eredeti írásmód megváltoztatásában céltalanságot látnak és pedig az elnyomás határozott céltalát. A tót nemzetet akarják ezzel önállóságától megfosztani.

A st.-germaini szerződés szerint ugyanis két egyenlőjogu és két egymástól független nemzet egyesüléséből keletkezett az új állam és ebben az egyesülésben egyik sem adta föl sem jogát, sem függetlenségét. A tót képviselők és szenátorok gondoskodni fognak arról, hogy a st.-germaini szerződés rendelkezései érvényesüljenek.

Ha a prágai kormány ezt a törvénytelen elnevezést használja, külföldi államot nem kötelezhet arra az udvariasság, hogy nemzetközi szerződések megsértésével illegális cseh tendenciák propagálására vállalkozzék.

A tótok és csehek egymáshoz való viszonyának megállapítására hivatkozunk az 1918. október 30-án a szentmártonban hozott határozatra. Ezeknek a határozatoknak titkos záradékában megállapítják, hogy a cseheknek a tótokkal való államegyesítést legfeljebb tíz esztendőre kötik meg. Tíz év múltán a tótoknak feltétlen meg lesz a joguk, hogy döntsenek abban a kérdésben, tovább is megtartják-e az államközösséget a csehekkel, vagy pedig független államot akarnak alakítani.

A bécsi cseh-szlovák követség által követelt írásmód a nemzetközi törvényes rendnek megsértése és nem egyéb, mint a tótok nemzeti függetlenségének megrablása. Appellálunk a félrevezetett és most már informált osztrák szövetségi kancellár törvénytiszteltetére és kérjük, hogy rendelkezését helyesbítse.

Hajdu Imre bankigazgató meghalt

Mint részvétellel értesülünk, Hajdu Imre a debreceni Kereskedelmi Csarnok ügyvezető alelnöke, a Forgalmi Bank igazgatója, ma, csütörtökön délelben Ferencz József-utca 16 szám alatti lakásán elhunyt.

Hajdu Imre közismert alakja volt Debreczen város kereskedői társadalmának. Szakképzettségéért, puritán becsületességéért mindenki tisztelte és szerette.

Több cikluson keresztül mint a Kereskedelmi Csarnok ügyvezető alelnöke, fardhatatlan buzgalommal és agilitással szolgálta klubjának érdekeit. Az elmúlt ében a betegség agynak döntötte, de szelleme mi végig friss maradt. Hosszas szenvedés után a halál 50 éves korában szólította el az elők sorából.

Elhunytja általános részvételt keltett a városban. Temetése holnap délután 2 órakor lesz.

Hírek

Új ref. egyházi gondnok

Budapest, jan. 22. A hevesnagy-kunsgyi ref. egyházmegye gondnokai, Némethy Károly dr. nyug. államtitkár lemondott. Az új szavazás megtörténte után most boatották fel a szavazólapokat s a beérkezett 76 szavazattal egyhangulag Hortny István nyugalma ott áboronkra, a kormányzó testvéreccsére szavaztak.

Felolvasó ülés. A debreceni Tisza István tudományos társaság II. (orvos természetudomány) szakosztály 1925. év január hó 27-én, délután fél 6 órakor a református kollégium nagytermében ülést tart. — Tárgysorozat: dr. Bodnár János és Bernauer Klára: A formaldehyd assimilációs hypothesis kísérleti bizonyítékai. — dr. Orsós Ferenc: Az emberi nyirokesomók kötőszövetes vázáról. — dr. Verzár Frigyes: Az idegingerület elektrophysiologiai analysise.

Az elküldött cikkek. — Napok óta bódorog Debrecenben egy 14-15 év körüli siketnéma fiú. A szerenesélen nem tudja még a nevet sem mondani, oktatásban nem részesült, sőt a siketnéma intézet megllapítása szerint arra alkalmatlan is, mert hülye, azért ott nem is vették fel. A patronage a menhelyen igyekezett elhelyezni, azonban nincs maradása, onnan is megszökött. Végre is a rendőrség vette őrizetbe, nehogy a hidegben elpusztuljon. A szerenesélen valószínűleg elbódorgott a szüleiktől és így került a városba. Valószínűleg falusi, mert a városi nagy épületektől fél. Hozzá tartozóit kutatják.

Új nagyközség Bécsben

A belügyi kormány engedélyével Csabacsüd-puszta önálló nagyközséggé alakult. Csabacsüd a szarvasi járáshoz tartozik.

Egy új sütemény árus. E hét elején ismeretlen ember állított be Farkas Ignác Hatvan-u. 55. sz. a lakó pékmesterhez és munkát kért. — Bár munkakönyve nem volt, felfogadta süteményárusításnak. Három napig rendesen árult is és becsületesen el is számolt, negyedik nap azonban azzal állott elő, hogy télikabát nélkül nem tud árulni, mert nagyon hideg van. A pékmester megszánta és a saját télikabátját kölcsönözte oda neki, azonban este a süteményárus nem jelentkezett leszámolni, hanem a téli kabáttal és a rábízott 480.000 korona értékű sütemény árával megszökött. A rendőrség a személyleírás alapján nyomozza.

Baltával agyonverte hűtlen eniét Ré-es bntnyv ta tai galomban Hódmezővásárhelyt. Megjelent ugyanis az ottani rendőrségen Rácz Ferenc derekegyházi földműves, aki elmondotta, hogy bár feleségét hűtlenségen érte, ennek dacára visszahívta két gyermeke mellé, de miután az asszony erre nem volt hajlandó, és csak ruhával akarta magával vinni, hogy visszatérjen szeretőjéhez, baltával agyonütötte. A rendőrség azonnal kiszállt a helyszínre, ahol tényleg megtalálták Ráczné holt testét. A gyilkos semmi megbánást nem mutat, hanem dalol és füttyöl a börtönben is.

Talált tárgyak a színházban.

Az esti előadás után a Csokonai-színházban 1 sétapálcát és 1 fekete-fehér színű nyakszárt találtak. Igazolt tulajdonosaik a rendőrségen átvehetik.

x Tűkörgyártás, üvegcsiszolás, régi tűkrök ujjáöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalat Sziv-utca 14/15, Telefon 35—

Smith legújabb raportja

A fővárosi lapok rövid hírből megemlékeztek arról, hogy Jeremias Smith népszövetségi főbiztos a megfeszített munka folytán megviselt egészségét rövid pihenővel szanatóriumi kezeléssel kell, hogy helyreállítsa. Elismerésreméltó és a nemzet közügyelmével kísért túlfeszített komoly munkájának eredményeit látjuk nyolcadik jelentésében, mely most került nyilvánosságra és Magyarország pénzügyi ujjáépítéséről adott beszámolójával valóságos szenzációként hat. A főbiztos raportja szerint a költségvetési év első fele olyan bevételekkel záródott, amelyek a kiadásokat két millió százezer aranykoronával meghaladták. A bevételekkel fedezett állami kiadások mellett tehát még fölösleg is mutatkozott, amelynél azonban talán még jelentékenyebb és szembetűnőbb az az eredmény, hogy az ujjáépítési kölcsönből egyetlen fillért sem kellett felhasználni a folyó kiadások fedezésére. Arról is értesülünk, hogy a november és december folyamán elért bevételi többlet teljeseen eltüntették azokat a hiányokat, amelyek a költségvetési év első négy hónapja alatt mutatkoztak. A december 31-ével lezárt mérleg szerint az államkincstár rendelkezésére álló egyenleg elégséges az előbbi hónapok hátralévő kölcsönszámáinak fedezésére. A főbiztos a kedvező kimutatás mellett is azonban figyelemmel fordul az állami pénzügyek irányító-

hoz, mikor óva int attól, hogy az állam a maiaknál lényegesen magasabb kiadásokat vállaljon, mert ha az államháztartást egyensúlyban akarjuk tartani, ennek a most befolyó bevételek alapján kell történnie. A pénzügyi egyensúly felborításával járna az újabb kiadási terhek, vállalása és ezzel eldobnánk magunktól minden reményt a mostani adóterhek jövőbeli csökkentését illetőleg. Tegyük egy pillanatra félre a főbiztos jelentését s adozunk komoly megértéssel a magyar kormányzat tervszerű munkájának, mely a főbiztos utmutatása szerint pénzügyeink korszerűbálásának útján járva, mindent elkövet, hogy rendbeszedje ennek a gazdaságiag annyi válságon átesett országnak háztartását. Nem csoda, ha ebben az idegfeszítő munkában felörlődnek a felelős szakemberek idegei s hogy még magát az amerikai delegátust is megviselik azok a lelkiismerettel vívódó minden napos nagy gondok, amelyek egy pénzügyi kibontakozással együtt járnak. Hogy jó uton vagyunk és Magyarország talpraállása pénzügyi és gazdasági értelemben már nem a távoli jövőjé, azt bizonyítja a népszövetséghez most eljuttatott nyolcadik hivatalos jelentés. Ez nem frázisokat tartalmaz, hanem számokat vet papírra, tartózkodik hangulatkeléstől és így mint így objektív bírálat, mondhatni kerszakos jelentőségű utmutatás a következő időkre.

Óriási terheket jelent a városnak a tisztviselők gyógyszersegélye

Havonta 10-12 millió koronát fizet ki a város ezen a címen — A tisztviselők könnyelműen gazdálkodnak a drága gyógyszerekkel — A takarékoság útjára kell térni

A város már évek hosszú sora óta fizeti tisztviselőinek és alkalmazottainak az ugyanevezett gyógyszersegélyt. Ha ugyanis valamelyik alkalmazottjának betegsége miatt gyógyszerre van szüksége, hogy ehhez könnyebben hozzájuthasson, a város a gyógyszerköltségnek háromnegyed részét fizeti s így a tisztviselőnek csak egynegyed rész van fizetnie.

Nagy kedvezmény ez a város részéről. A tisztviselők így a legnagyobb előnyben részesülnek, míg ezzel szemben magára a városra tetemes anyagi megtakarítást jelent. Ezt figyelembe véve, egyáltalában nem mutat valami méltányosságra a tisztviselők eljárása, akik sok esetben igen könnyelműen gazdálkodnak a horribilis áru gyógyszerekkel. Ennek a könnyelmű gazdálkodásnak aztán az az eredménye, hogy Debrecen városa havonként átlag 10-12 millió koronát fizet ki gyógyszersegély címen.

Ezt a gyógyszersegélyt éveken keresztül az állam vezette be, de nemrégiben már meg is szüntette. Ugy lát-

szik belátta, hogy az e címen fizetendő összegek lényegesen nagy részét képezik a mai súlyos gazdasági válságban az állam kiadásainak. Hogy azonban mégis valamelyes kedvezményben részesítse alkalmazottait betegségük esetére, a miniszter a gyógyszersegélyek megszüntetésekor kimondotta, hogy fenntartja magának a jogot, egyes esetekben gyógyszer beszerzésére anyagi előnyt biztosítson az állami alkalmazottaknak.

A város azonban még egyre fizeti a gyógyszersegélyeket, de már ő is belátja, hogy olyan gazdálkodás mellett, mint amelyet a tisztviselők mutatnak, lehetetlen sokáig bírni az óriási kiadásokat. A gyógyszerárak folytonosan emelkednek s ezzel együtt emelkedik a város által fizetendő segély összege is, mert a tisztviselők ma már akkor is recepteket irtatnak az orvosaiknál, ha egyszerű torokfájásuk van, annak a biztos tudatában, hogy a város ugyis fizeti a költségek háromnegyed részét s neki mi sem marad fizetni valója. Meg-

kell azonban gondolniok a tisztviselőknél is, hogy az ilyen gazdálkodással a várost gyöngítik. A multkoriban például csak egy városi tisztviselő után fizetett ki a város 800.000 koronát. Takarékosabb gazdálkodás mellett talán 400.000-t sem kellett volna fizetni.

Amnyi tény, hogy ha a tisztviselők a jövőben nem térnek rá a takarékoság útjára, ennek az lesz az eredménye, hogy a város is — mint az állam — beszünteti a rendszeres gyógyszersegélyek fizetését, mert lehetetlen állapot, hogy a város csak ezen a címen 150-200 millió koronát fizessen ki évenként. Elismerjük, hogy a tisztviselők ma rendkívül súlyos anyagi helyzetben vannak. Takarékoskodnak is a végtelékig, amikor a saját érdekükről van szó. De az még nem zárja ki azt, hogy a város részére is takarékoskodjanak. Annál is inkább, mert hiszen érthető, hogy ez is a saját érdekükben történik.

A városi tanács mai ülésén is szóba került ez az ügy s komoly vélemények hangzottak el a tisztviselők könnyelmű gazdálkodásáról s nem lehetetlen, hogy Debrecen városa is követni fogja az állam példáját, ha így negy tovább is a dolog, fölmerülhet a terv a gyógyszersegélyek teljes megszüntetésére.

Kereskedők zsebkönyve.

Ez a címe annak a harmadikszáz oldalas zsebkönyvnek, melynek második kiadása dr. Kemény Dezső, a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara titkára és Vettlényi Zoltán hírlapíró szerkesztésében rövidesen elhagyja a sajtót. A naptárral kapcsolatos kis könyv példátlan sikerrel mi sem bizonyítja jobban, mint hogy újév óta második kiadására is sor kerül, rendkívül gazdag tartalmának köszönhető. Simított fehér fapapírosra, tisztá, könnyen olvasható betűkkel, végig petít szedéssel, sűrített sorokban foglalkozik a kereskedelmi élet minden mozzanataival és a kereskedelmet szabályozó rendelkezéseket gyakorlati szempontból ismerteti. Amidőn a törvényes intézkedések már mégis állandó felleglet öltének, a praktikus kereskedő részére nélkülözhetetlen utmutatót jelent a nagy gondnal és hozzáértéssel szerkesztett összefoglaló munka.

DÁL UTÁN.

*Itt az exkluzív jogászból
S ott egy firkonc, aki mászkál,
Mert leülni szörnnyüképpen
Nem tud — ott rugták meg éppen.
Szánlak szegény kis referens,
Hogy ez néked indifferens.*

— Az iparostanonciskola tanterv stá tusrendezése. A városi nőficariskola tanerői kérték az iskola városi vá alakulása időpontját megelőző szolgálati idejük beszámítását, mert a Jókönyv Nőegyletnek idején, mikor a város ezt az iskolát öle ávette, ezt kikötni elmulasztotta. A felügyelő bizottság pártolólag terjesztette a kérelmet a városi tanács elé, mely hétfői ülésén úgy határozott, hogy az iparostanonciskolai tanerők stá tusrendezésével kapcsolatosan ezt a kérdést is rendezni kívánja és a legközelebbi közgyűlés elé fogja terjeszteni a régen húzódó ügyet végleges rendezése végett.

— Az utcán esett össze. Nagy riadalmat keltett a Péterfi-utcán a késő esti órákban egy közepkoru férfi összeesése. Az eszméletlen állapotban lévő embert a mentők szállították be a belgyógyászati klinikára, ahol megállapították, hogy szívhajos. A nála talált iratok szerint Szegedi Józsefnek hívják. Borzalmas büntény tartja izgalom-

**Angol és olasz KALAPOK
Frank Edénél**

Újonnan beérkezett áruk

Angolna, pisztráng olajban és aszpikban, kelet-tengeri hering, sprotini, aszpikos halsaláták, francia és spanyol szardiniák, tengeri rák, homár. Valódi orosz kaviár. Svájci ementhall, o'asz go gon o'la, kárpáti téglasajt, camembert, eidami és parmensán sajtok. Szarvasgomba, Capr, pisztácia, pignoli köröztek és torták díszítésére. :: :: :: Kaphatók:

Kontsek Géza

K. r. t. üzleteiben

Kossuth-utca 15.
Telefon 22 sz.

Piac-utca 22-24.
Telefon 1003.

— **Megnyit a város nagyterdei jégpályája.** Több ízben azt aunk már arról, hogy a város jégpályája létesítését vette tervebe a Nagyerdőn, szembe a villamos megállóval. A munkálatok már hetekkel ezelőtt megindultak s végre tegnap délután megnyitott a jégpályát, ahol öltöző és melegítő is áll a közönség rendelkezésére. A városi jégpályához a villamosokra kombinált jegyeket bocsátottak ki 10.000 koronás árban. Ezek a jegyek a villamos használatán kívül belépő jegyként is szolgálnak a jégpályára. A város nagy anyagi áldozatok árán létesítette ezt a jégpályát, amely azonban egyik legkedvesebb helye lesz Debrecen város téli sport kedvelő közönségének, mivel a város belső területén, közvetlen a villamos megálló mellett fekszik s gondozására a város minden lehető megtesz. A hatalmas kiterjedésű jégpályát máris igen sokan látogatják.

MAJD MÁSKOR.

*Az a művész, ki úgy dalol
Hogy nem is nézi a kottát
A Kansz-gyűlést kórság miatt
Újólaj elhalasztották.*

— **Meghívó.** A debreceni cipésziparosok delegálta 1925. február 1-én délelőtt 10 órakor tartja az évi közgyűlést a sport-terület kis tanácstermében. Minden működő, pártoló és alapító tagot tisztelettel meghív az Elnökség.

— Az elveszett antik függő.

Az este a Víg-színház-mozgóban a 6-8 óra közt tartott előadás után panaszt tett Bay Sándorné, hogy 3 millió korona értékű arany antik függőjét elvesztette az előadás alatt. Azonnal megindult a nyomozás s az antik függőt sikerült is megtalálni a földön. Szerencsére nem lépett rá senki a nagy tolongásba. A függő tulajdonosa boldogan vette át elvesztettnek hitt ékszerét.

— Ha a targoncás berütytett.

Csúnyán megtréfálták Szabó György targoncás horcárt, aki munkája végzetével betért az Erzsébet-utca Szikszay-féle bormérésébe, ahol alaposan berütytett. Akkor vette észre, hogy a kenyérkereső targoncájának hűlt helye van; elvitte valaki. A kinos főfedezés teljesen kijózanította és rohan a rendőrségre panaszt tenni az ismeretlen tolvaj ellen, azután bánatában tovább ivott és panasztolta fűnek-fának szörnyű keservét. Ittallal türehelten került haza Miklós-utca 50. sz. alatti lakására, ahol tovább panasztolta szörnyű szerencsétlenségét. Reggelre annál nagyobb lett meglepetése, mikor pedig az elűnt targoncát rendes helyén találta. Valószínűleg valamelyik ismerőse tréfálta meg. Reggel nagy restelkedések közt vonla vissza paraszát.

— Agyonverte részeg anyósát.

A somogy megyei Iharos községben ifjabb Peterdi Jánosné észrevette, hogy anyósa, özv. Peterdi Jánosné 70 éves öregasszony a padlásról egy szakajtó listet csent el azzal a szándékkal, hogy pálinkára becsérélje. A fiatalasszony olyan dühbe jött, hogy fe kapta a közelében levő baltát s négy csapást mért anyósa fejére. Az öregasszony hamarosan kiszenvedett. A fiatalasszony erre eldugta a baltát s öllármázta a szomszédokat, hogy távollétében anyósát valaki agyonverte. A csendőrnök a nyomozást azonnal megkezdte, a melynek során a gyilkos asszony négy éves fiacskája rávallott anyjára. Elmondta, hogyan verte agyon édesanyja anyósát, sőt az eldugott véres baltát is megmutatta.

Kivándorlás Nagyváradról Palesztinába

Valószínűleg az oláh antiszemizmus az oka

Igen érdekes cikket közölt a Nagyvárad című lap az oláh megszállott területeken dühöngő kivándorlásról. A magyarok Braziliába mennek, a zsidók pedig Palesztinába. A közlemény a nagyváradi zsidóság kivándorlásáról a következőket tartalmazza:

„Nagyváradon most újabb kivándorlási láz lett urrá az embereken. Palesztinába vándorolnak, ahol egy új ország pompás körvonalai kezdenek kibontakozni. Zsidó ifjak, egész családok vándoroltak ki Palesztinába, ahol szellemi munkához szokottak is olyan munkába fognak, amilyen akad. Az egész világon szétszórta zsidóság új állama pár év alatt nagyon sokat fejlődött. A mostani kivándorlókat nem a meggazdagodási vágy, hanem elsősorban a zsidó nemzeti érzés hajtja ki Palesztinába és az okosan koncentrált szellemi- és fizikai erő csodás dolgokat produkált a pompás éghajlatnak örvendő földön. A föld egy évben kétszer ad termést, soha sincs tél Palesztinában és az angol főhatóság alatt élő zsidó kivándorlók fellett jótékonyan öröködi az angol birodalom hatalma.

Palesztinába könnyen kijuthat bárki. Constanztól 3-4 napi hajóút és egy harmadosztályú hajó-jegy ára 2800-3500 lei. Az ottani hatóságok nem gördítenek akadályokat a kivándorlás elé és aki kimegy s dolgozni akar, megél.

Palesztináról sok minden hír keringett már. A sajtóban pro és kontra vélemények láttak napvilágot, de a kivándorlás csak tart Palesztinába és tűzön-vízen keresztül.”

Szilágyi Lajos újabb sajtópere a debreceni törvényszék előtt.

Egy berettyóújfalui földbirtokosról azt írta, hogy közveszélyes forradalmár — A bíróság elrendelte a bizonyítási eljárást

A mai napon volt a debreceni törvényszéken a Szilágyi-Nyiri-féle sajtóper főtárgyalása, melyet dr. Lakatos Gábor törvényszéki tanácselnök vezetett. A tárgyaláson megjelent Nyiri István berettyóújfalui földbirtokos, malomtulajdonos, gépészmérnök, mint főmagánvádló és képviselője dr. Kovács Jenő ügyvéd. Megjelent továbbá dr. Szilágyi Lajos nemzetgyűlési képviselő, mint vádlott és védője, dr. Debreczeni Barna ügyvéd.

A tárgyalás elején felolvasta dr. Lakatos Gábor tanácselnök a vádiratot, amely szerint Nyiri István vádat emel dr. Szilágyi Lajos ellen két rendbeli sajtó utján elkövetett rágalmozás miatt. A Berettyóújfaluban megjelenő Bihari Ujság című napilap 1922 június 8-iki számában megjelent „Nyiri István és a forradalom”, továbbá a június 22-iki számában „A Károlyi-forradalom és Nyiri István” címmel megjelent sajtóközleményekben ugyanis a cikk írója — dr. Szilágyi Lajos — azt állította Nyiri Istvánról, hogy egy öntudatos, közveszélyes forradalmár, aki a kommunizmusban megszállva, Berettyóújfaluban mesterségesen szította a forradalmi tüzet s ezért a ténykedéséért még senki sem vonta felelősségre.

A vádirat felolvasása után dr. Szilágyi Lajos az elnök kérdésére kijelenté, hogy a cikkeket ő írta és vállalja értük a sajtójogi felelősséget. A cikkeket foglalt tényállításokra vonatkozólag kéri a valódiság bizonyítását.

Dr. Szilágyi Lajos mint bizonyítékot megjelöli és a bíróságnak be-terjeszti a berettyóújfalui Népjóléti Bizottság 1918 november 19-iki ülésének a jegyzőkönyvét, ahol Nyiri István, mint illetéktelen jelent meg s a forradalom szellemének megfelelő javaslatot terjesztett elő, amelyet a bizottság határozattal emelt.

Ezután hosszasan ismerteti dr. Szilágyi Zsákán, az ő választókerületében lefolyt forradalmat és a berettyóújfalui forradalmat, amelyből azt a végkönyvit vonja le, hogy a berettyóújfalui forradalmat épen a Nyiri szereplése és tevékenysége terelte szélsőségekbe.

Dr. Szilágyi Lajos vádlott előterjesztése után dr. Kovács Jenő ügyvéd, Nyiri István képviseletében több tanúnak a kihallgatását kérte, akikkel a főmagánvádló azt kívánja bizonyítani, hogy Nyiri Istvánnak a forradalom idején történt szereplése nem irányult másra, mint épen a forradalom dühének és a tulkapás soknak a levezetésére. Tanuként kéri kihallgatni: Fráter László dr. főszolgabíró, dr. Hajdu Gyula ref. lel. készit, Nyisztor Albert járásbíró, dr. Bölönyi Andor ügyvédet és még másokat.

Majd dr. Debreczeni Barna ügyvéd emelkedett szólásra s kérte a bíróságot a közérdekre való tekintettel, hogy a bizonyítást a becsület védelméről szóló törvény 13-ik szakaszának 1. pontja alapján rendelje el. A főmagánvádló ugyanezen kérdésének az elutasítását kérte.

Mielőtt a bíróság határozathoza-

talra vonult volna vissza, dr. Lakatos Gábor tanácselnök felszólította a feleket a békés megegyezésre. Nyiri István azt a feltételt, hogy Szilágyi érjen bocsánatot, Szilágyi ridegen elutasította azzal a megokolással, hogy ő nem rágalmozott, mert a kérdéses két cikkben való és bizonyítható tényeket állított.

A bíróság határozatában mindkét fél részére megengedte a valódiság bizonyítását, amelyet majd egy később kitűzendő főtárgyaláson foglalkoznak megegyezni.

— Letartóztatás sajtóperben.

A sátorlajuhelyi törvényszék nemrég elrendelte Gyallay Mihályt ismert fajtvedő újságíró, Felvidékről menekült tanár letartóztatását, mert négy év óta huzódó sajtóperben hiába tüztek ki főtárgyalást, az időzésre sohasem jelent meg. A letartóztatás e hó 19-én történt Budapesten és Gyallayt Sátorlajuhelyre kísérték és az ellene folytatott levő négy sajtóperben 22-ére tüztek a főtárgyalást. Az első per a Zempléni Gazdasági Egyesület indította Gyallay ellen, mert 1900 szeptemberében, mint a Sátorlajuhelyben megjelenő Zempléni Ujság főszerkesztője átvette a Nemzeti Ujság egyik cikkét, amely Illésházy Andrárt, az egyesület főtitkárát veszélyes elemnek aposztrofálta. Gyallay kijelentette, hogy a cikket utasításra vette át és annak tartalmát val nem azonosította magát. Egyéb-ent sajnálkozását fejezte ki az eset fölött. Illésházy dr. a nyilatkozatot tudomásul vette ugyan, azonban érte a hübnőség kimondását, mire a törvényszék Gyallay Mihályt rágalmozás vétségében hübnőség mondatra ki és ezért 10 ezer korona fő és 5 ezer korona mellékkütbüntetésre ítélte, valamint a perköltiségekben elmarasztalta. A többi sajtóper Gyallay bocsánatkérése következtében békés és uton nyert elintézés. A sátorlajuhelyi törvényszék erre elrendelte Gyallay Mihály szabadlábra helyezését.

OLCSÓBB LETT.

*Irják, hogy olcsóbb lett már sokkal
A vakbél operáció*

*Ne csakhogy ezt is már megérte
Ez a szomorú náció*

*Mit bánom most a húst, a lisztet
És hogy lakásom nem meleg*

*Rohanok, hogy kioperálják
Főlsleges összbelemet.*

Havi bérletjegyek a villamoson.
Értesítjük a t. utazó közönséget, hogy f. évi február hó 1-től kezdve városi vonalainkra, névre szóló korlátlan utazásra érvényes havi bérletjegyeket léptetünk életbe, mely bérletjegyek arcképes igazolvány felmutatása mellett lesznek érvényesek. A február hóra szóló bérletjegyek és az azokhoz szükséges arcképes igazolványok az üzletigazgatóságunk épületében (Petőfi-tér 14.) levő villamos jegypénztárban már megválthatók.

A korlátlan utazásra szóló havi bérletjegyek ára 300.000, Máv. arcképes igazolvánnyal bíró köztisztviselők részére 240.000 korona.

Felkérjük a t. utazóközönséget, hogy utazásai alkalmával ugyancsak bérletjegyet, mint az igazolványt, a kalauzoknak felhívás nélkül felmutatni sziveskedjenek.

Az üzletigazgatóság.

ATÉSSÉ
CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY

**Angol gyapju HARISNYÁK
Frank Edénél**

**Mindenkinek el kell menni
február 1-én**
a
Farsangi görbe éjszakára
az
„Arany-Bika”
nagyszálló disztermében!

Az idegenforgalom emelése.

Budapest, január 21. Ripka kormán-biztos akciót indít az idegenforgalom emelése ügyében. Tegnap értekezletet hívott össze a kormány-biztos és elhatározta, hogy három hét múlva nagyobb arányú ankétot tartanak, amelynek legfőbb célja az, hogy a szentévi alkalmából Olaszországba özönlött idegenek egy részét Magyarország felé irányítsák.

— **Elhunyt egyetemi tanár.** A szegedi egyetem tanári karát újból súlyos veszteség érte, Demeter György dr., a törvényszéki orvostan tudós professzora kedden délelőtt fél 10 órakor fiatalon, 49 éves korában meghalt. A professzor már hosszú idő óta betegeskedett, míg néhány héttel ezelőtt mellhártyagyulladásra kapott, amely legyöngült szervezetét annyira megtámadta, hogy 9 órákor környezetének kijelentette, hogy tovább nem bírja és utána félórával meghalt. A tudós tragikumához tartozik az is, hogy Erdélyben élő édesanyja pár nappal fia halála előtt halt meg tüdőgyulladásban. Demeter György dr. 1900 óta áll az egyetem szolgálatában, 1919-ig magántanár volt, 1919-ben a törvényszéki orvostan rendes tanárává választották, 1922—23. tanévben az orvosi kar jegyzője, 1923—24. tanévben dékán, 1924—25. tanévben prófékán volt. Több bel- és külföldi tudományos társaság tagja, a vöröskereszt II. osztályú hadikéztényes érdemkeresztjének tulajdonosa volt. Több értékes megállapítást tartalmazó tudományos könyve jelent meg, amelyekben különösen a törvényszéki bonctannal foglalkozik. Temetése ma délután volt a központi egyetem lépcsősarnokából.

— **A cigányfurfang áldozata.** A kiapadhatatlan cigányfurfang sok keletkezésébe került már a hiszékeny embereknek. Ilyen cigányfurfangnak dőlt be és szerzetit keserű tapasztalatokat Mihalek Pál tótkomlósi földműves is, akit a véletlen cigánnyal hozott össze s aki több mint tíz évet rá erre a véletlen szerepre érte. Mihalek nemrég ugyanis titkos zörgésekre ébredt éjszakáknak idején. Amugy is félős ember volt, a zörgések módfelett izgatták. — Hiába figyel, lesett, nem tudott rájönni a zörgés okára. A minap, a mint az utcára lépett, egy cigánnyal találkozott össze, aki azzal a meglepő kérdéssel fordult hozzá, nem hall-e éjszaka titokzatos zörgéseket, mert több veszedelmes szellem elszabadult s most el akarják pusztítani a falubeli fősvényeket, de ha a fősvény, akinél a szellemek kópoztatnak éjszakánként, hajlandó magához venni egy-egy szegény cigánycsaládot, semmi bántódása nem lesz.

Mihalek megijed s nyomban meghívta magához a cigányt és egész családját, aki másnap 7 rajkójával és pipás feleségével be is fészkelte magát Mihalekékhöz, aztán egy-kettőre olyan otthonosan érezték magukat, mintha saját tulajdonuk lenne minden. Két hét alatt felélték az éléskamarát, megették a szárnyas állományt, végül pedig a szellemekre való hivatkozással Mihalekékat kitelepítették a kamarába. Amikor már minden élelem elfogyott, a cigányok pénzi követeltek, de követelődésük aztán felnyitotta Mihalek szemét, aki kitétte a cigányok szúrát, majd miután megtudta, hogy a titokzatos éjszakai zörgés a cigány kezétől származott, megtette ellenük a feljelentést.

Olvassa lapunkat!

Csehországban is nőttön-nő a drágaság

Állami ellenőrzés alá akarják venni a gabonakereskedelmet

Budapest, január 22. A fontosabb élelmiszerek drágasága az egész országban élénk szeszangot kel. A Csehszlovák Szólvó szerint minél előbb azt a kérdést kell feltenni, hova jutott az idei termés és mi történik az import lizettel, melynek céljára a Cseh Nemzeti Bank az importőröknek jelentős hiteleket engedélyezett külföldi valutában. A külföldről eddig 1 és egy negyed milliárd értékű lisztet hoztak be.

Meg kell állapítani, vajon az engedélyezett hitelért valóban lisztet vettek-e és hogy a hitelekkel nem történik-e visszaélés. Másodszor meg kell állapítani, hol rakározták be a lisztet, milyen célra használták fel; harmadszor pedig milyen gazdálkodás történik a meghagyott birtokokon és hogy a cseh gabona e más

csakugyan olyan jelentéktelen-e, hogy a külföldről egyre nagyobb mennyiségben kell importálni a lisztet.

Idővel abba a helyzetbe jutunk, hogy a liszt tekintetében teljesen behozatalra leszünk utalva. A legfontosabb élelmiszereket foglalkozó kereskedelemlennek nem szabad az élelmiszerek kereskedelmek kezén hagyni illetőleg kívánatos, hogy a gabonakereskedelmet államilag ellenőrizzék és a nyilvánosság ellenőrzése alá helyezték.

A Lidove Listi kijelenti, hogy az egyre növekvő drágaság a békek újabb való rendezését fogja követelni, az alkalmazottak fizetésemlést fognak kérni, ami nem fog előnyére válni a közgazdasági életnek. Végül is nem lehet egyebet tenni, mint a fizetéseket fel kell emelni.

**Amit mindenkinek tudni kell,
ha egy este igazán jól akar mulatni.**

Mindenki siessen jegyét megváltani a Farsangi Görbe Éjszakára — Tudnivalók a grandiózus mulatsággal kapcsolatosan

A Debreceni Ujságírók által február elsején az Arany Bika-dísztermében rendezendő kabaré-előadás és farsangi görbe éjszaka iránt nagy az érdeklődés. Jegyek a Méliusz-, Hegedűs és Sándor főtéri, és Keszthelyi és Kronovitz Szent Anna-utca 2. z. alatti könyvkereskedések már is árusítják. Az első nap már a jegyek számottevő része elkelt, ezért ajánlatos, ha mindenki idejekorán gondoskodik a jegyekről és még ezen a héten megváltja azokat.

A páholyjegyeket kizárólag a Méliusz-könyvkereskedésben lehet megváltani. *Akik páholyokat előjegyeztek, még a héten váltásd ki, mert a még mindig tömeges jelentkezések folytán a ki nem váltott páholyok a jövő héten másoknak fognak eladhatni.*

Felreértések elkerülése végett közli a rendezőség, hogy a kibocsátott üllő- vagy állóhelyek jegyei a grandiózus mulatság minden fázisaira érvényesek. *Igy semmiféle különvagy táncjegyet nem kell váltani.*

Kezdődik a mulatság az Újváry-féle Fővárosi kabarétársulat nagyszerű eredeti műsorával, utána jellemezések és álarcsok felvonulása, Primadonna árverés, általános táncvígálm, szépségverseny, táncverseny, konfetti és szerpentin csata, lécsi léggömbjáték, stb. stb. reggel 6 óráig.

Szívesen látja a rendezőség a mulatság karneváli jellegére való tekintettel, ha a hölgyek és urak, akik csak tehetik, jelmezben vagy álarcban jelennek meg. Gondoskodás tör-

ténik arról, hogy külön üllőzők álljanak a közönség rendelkezésére, a hol esetleg a jelmezeket vagy álarcsokat a műsoros előadás után felöltethetik. Hangsúlyozzuk azonban, hogy a jelmezek viselése nem kötelező.

Alkotásban a megjelenés: jelmez vagy estélyi ruha. A legötletesebb jelmezesek és álarcsok között értékes díjakat oszt ki a rendezőség. Hangsúlyozza azonban, hogy emlémsértő vagy izléstelen jelmezekben nem lehet a bálterembe belépni. A mulatságra meghívókat is bocsátottak ki, azonban az idő rövidsége miatt nem lehet mindenkinek meghívót küldeni, ezért Debrecen társulatát ezután is meghívja a rendezőség.

Jegyek váltásához meghívó felmutatása nem szükséges.

A zenét Rácz Laci 12 tagú tánczene kara szolgáltatja.

Patkányt,
egeret 48 órán belül mindenki kiirtathatja, ha hatóságilag szabadalmazott patkányirtót a nagyon oltón

STERN
festéküzletében Piac-u 10
(Bikával szemben) vásárol.
Meg nem felelés esetén a pénzt visszafizetem.

Olcsó élvezés a Gambrinusban

EBÉD MENÜ:

Leves,
Sült kóritzve,
Tészta

25 ezer korona.

VACSORA MENÜ:

Sült kóritzve,
Tészta

22 ezer korona.

Ma már mindenki tudja

hogy legolcsóbban és legjobb szöveteket

Feldheim Imre
posztóházában Kossuth-utca. 6 sz.
vásárolhat.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Jan. 23.: Maricza grófnő. Viola Margit m. v. Bérletszünet.
Jan. 24.: Maricza grófnő. Viola Margit m. v. Bérletszünet.
Jan. 25.: Délután: Gül Baba. Operette. Olesó helyáradak. — Este: Maricza grófnő. Viola Margit m. v. Bérletszünet.

MARICA GRÓFNŐ

(Bemutató a Csokonai-színházban.)

Julius Brammert és Alfréd Grünwaldot a legismertebb bécsi operettírók között emlegetik, nem mintha jogosan megilletné őket ez a dícsőség, hanem csak azért, mivel az utóbbi években ők írták a legdivatósabb operetteket. Sohasem adtak újszerűt, fantáziájuk rendkívül gyenge s az a dekadencia, mely a bécsi operettirodalomra teljesen lezüllesztette, minden darabjukat átítatta. — Ezeket a hiányokat azonban ügyes trükkökkel, szenzációs technikai fogásokkal pótolták s mivel a mai közönség irízik az irodalomtól, könnyen megszerezték a népszerűséget. Legújabb darabjuk a „Marica grófnő” csak annyiban ér el az eddigiektől, hogy igazi bécsi felületességgel némi eredeti koncepciót és újításokat a talmi romantikája, szentimentális meséje, mely a szavanyú ötletek, elcsépett vízvezékek tarkáznak.

Tagadhatatlan azonban, hogy a „Marica grófnő” minden hibája mellett is az idei szezon legkedveltebb operettjei közé tartozik. Van benne trükk, szenzáció és ami a legfontosabb, muzsikáját Kálmán Imre komponálta, aki imponáló merészséggel plagizált — önmagától. A „Csárdáskirálynő”, a „Hollandi menyecske” s a „Bajadér” sikerültebb motívumai megejtően csendülnek fel a „Marica grófnő” zenéjében, melynek tüneményes hangszerelése elfeledtetni, hogy Kálmán Imre a zenei gondolatok helyett csak ötleteket ad. Viszont az is igaz, hogy ezek a zenei ötletek néha ragyogóak, megejtők s azonnal hatnak.

A „Marica grófnő” debreceni bemutatóját természetesen szintén óriási siker kísérte. A premiér estéjén, szerdán este zsúfolásig megtelt a nézőtér s a közönség szinte lázasan várta a függöny felgördülését.

Az előadás rendkívül művészi volt. Külön attrakcióként hatott, hogy a címszerepet a Király-színház primadonnája Viola Margit kreálta, aki egy csapásra meghódította a közönséget. A vendégművész tüneményes megjelenésével, egészséges temperamentumával és tetszetős játéktípusával tomboló tapsot váltott ki. Hangja nem olyan krisályosan csengő, ezüstös szoprán, mint például a Timár Iláé, de romek éreke technikája, biztos zenei kiejtése és meleg színésze nagyszerűen érvényesült. Viola Margit vérből prima donna, aki egyetlen stílusban, fokozatosan építi fel a megjátszandó alakot, hogy amikor szükséges, egyhe romantikával lágyabba árnyalja. A lelkes tapsokat éppúgy megérdemli, mint a komoly elismerést. Partnerre, Unger István a nemes jellemű magyar gróf szerepében aratott őszinte sikert. Finom és mégis férfias játéktípusa, iskolázott ének-

művésze s nagy intelligenciája a szokottnál is közvetlenebbül hatott. Értékes tehetség mértékét tudott tartani a legnehezebb jelenetekben is anélkül azonban, hogy lágy lett volna. Kár, hogy a hangjára nem vigyáz jobban. Szilágyi Maresa úde fiatalsága, temperamentumos játéka most is tetszett. Lassan fejlődik, de rokonszenves egyénisége némiképp kárpótlást nyújt a kezdők tapogatózásaiért. Rolkó József az oláh bojárát alakította nagy művészettel. Karrikirozó tehetsége, grotesk komikumuma olyan értéket adott alakításának, mely messze felülemeli őt

az átlagon. Károlyi Vilmos Zsupán bárója mulatságos figura, aki meg tudja nevetetni az embert. Humora ugyan még mindig nyers és sokszor túloz, de tagadhatatlanul tehetséges színész. Egyik-másik jelenetében határozottan ügyes volt. Szigethy Andor tulgrotteszk, de ötletes is. A beszéde — sajnos — csaknem érthetetlen. Püspöki Rózi finoman illeszkedett az együttesbe. Torma Gusztó nem neki való szerepet kapott, ambiciója azonban dicséretet érdemel. Sötét Balázs egyszerűen, melegen játszott. A kar nagy igyekezettel, ügyesen oldotta meg nehéz feladatát.

A darab rendezése szenzációs volt s ez Unger Istvánnak az érdeme, aki Kardoss Géza áldozatkészsége folytán remek kiállításban hozta színi a „Marica grófnő”. Különösen az első felvonás díszlete hatott. Azok a kisebb hibák, melyek minden prómérezen jelentkeznek, itt sem hiányoztak, de ezen a későbbi előadásoknál könnyen lehet segíteni. A tempó, a stílus meg volt s ezért őszinte elismerés a rendezőnek.

A karmesteri székben Müller Mátyás pompás munkát végzett. Kihozta a zenei ötleteket s a muzsika megértő finomsággal simulat az ének alá, hogy aztán szuverénül uralkodjék a közönség hangulatán. Külön meg kell emlékeznünk Rács Janesiről, aki a cigányzenekar élén remekül hegedült. (v. b. p.)

A színházi iroda jelentése:

Ha helyt akar kapni a „Marica grófnő” világláger operette előadásaira, váltsa meg jegyét jó előre.

A legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozik mindenki a Marica grófnő Kálmán Imre világláger operette előadásáról, kiállításáról és minden egyes szereplő nagyszerű alakításáról.

Viola Margit a színház illusztris vendégművésznője egy csapásra ragadtalok el egyaránt mindenkit oly mértékben amilyenben Honihy Hanna óta senki sem sikerült.

CSOKONAI-SZÍNHÁZ

Este fél nyolc órakor

Marica grófnő

Operette 3 felvonásban. — Irták: Julius Brammer és Alfréd Grünwald, Fordította Harsányi Zsolt. — Zenéjét szerette: Kálmán I. Rendező Unger István. Karnagy Müller.

Szereplők:

Marica grófnő — Viola Margit m. v. Populescu Dragomir Móríc herceg — Rolkó József, báró Zsupán Kálmán — Károlyi Vilmos, Endrődy-Wittenburg Liza grófnő — Szilágyi Marcsa, Cuddenstein-Chlumetz Cecilia, hercegnő — Püspöki Rózi, Liebenberg István báró — Sötét Balázs, Török Béla tisztartó — Unger István, Dombossy Ilka — Ujhelyi Edit, Kudelka főkomornyik — Szigethy Andor, Grosavescu — Sándory Kálmán, Mihálz öreg huszár — Virágháthy Lajos, Lidi cigányleány — Torma Gusztó, Lajcsi cigány — Berényi Gábor, Sárka — Horváth Ági Juliska — Csordás Anna, Mariska — Hoffmann Mancsi, Veruska — Vass Erzsébet, Teruska — Bokor Magda, Annuska — Tóth Anna.

Vendégek, urak, hölgyek, parasztleányok és legények, cigányok, inasok, lovászok, hajduk, szobalányok. Történet: az első felv. Marica grófnő kastélya előtt, a második és harmadik felvonás a kastélyban. — Idő: ma.

KALAPOK
legolcsóbban
Hermann és Friedmannál
plac-utca 10

Megtalálták Csongrádon a bombák rejtekhelyét?

November végén negyven elrejtett patron robbant fel egy tanya udvarán

A szeptemberi szolnoki főtárgyalás után már régen csendesültek a hullámok a csongrádi bombamerények körül, a rendőrség azonban állandóan nyomozott, de az eredményt nem hozta nyilvánosságra, nehogy megghiúsítsa a további nyomozás sikerét. Ezzel kapcsolatban most szenzációs leletről számol be a „Szegec” című lap, mely többek között ezeket írja:

Csongrádon a bombamerénylet után illetékes faktorok szükségét látták annak, hogy Csongrádra a csendőrség helyett nagyobb létszámú államrendőrséget vezényeljenek ki, amely fejlettebb apparátusával inkább biztosítani tudja a fejlődő város közbiztonságát. Körülbelül augusztus elején állították fel a csongrádi rendőrkapitányságot, amelynek vezetőjéül dr. Krisztinkovich Antal rendőrtanácsost bízták meg. Az első időben bizonyos ellenszenvvel fogadták a csongrádiak az államrendőrséget, napirenden voltak a kisebb-nagyobb penzbírságokkal szinte teljesen elesondesítették. Így aztán minden zavar nélkül folytatta tovább munkáját a csongrádi államrendőrség. Novemberig nem is volt semmi jelentős esemény a látszólag csendes Csongrádon, amikor november végén egy véletlen folytán rendkívüli események adódtak, amelyek kevés szerencse híján négy ártatlan apró, játszódozó gyermek halálát okozták volna.

November végén ugyanis Csongrád egyik legkülső részén, a Szőlőhegyi-ut közelében, azon a tájékon, amerre Piroskákéknak és amerre az öreg Kókai bácsi — aki mint a csongrádi ebredők vezetője, kauciót tett le Piroskákéknak — háza fekszik, az egyik tágas tanya udvarában négy apró parasztyerek játszódoztak. A legkisebb négy éves volt, míg a legnagyobb nem érte el még a tíz esztendőit.

Valami nehezebb vasdarabot találtak az udvaron, mire a tágas udvar közepén a legnagyobb gyerek hajigálni kezdte a vasdarabot. Hangos nevetgélés közben alig játszódoztak így néhány percig, amikor borzalmas robbanás reszkettette meg a környéket. Az első pillanatban, amikor a sűrű füst eloszlott, csak annyit lehetett látni, hogy a négy apró gyermek eszméletlenül elterülve, vértől borítva fekszik a földön. A délelőtti órákban a gazdák közül alig néhányan tartózkodtak otthon és így a határ-

mas robbanás zajára csak néhányan szaladtak össze kétségbeesetten a vérző gyerekek köré. Nemsokára aztán a rendőrségen is tudomást szereztek a robbanásról, mire azonnal megjelent a helyszínen a rendőri bizottság Krisztinkovich Antal tanácsos vezetésével.

A rendőrtanácsos azonnal megkezdte a nyomozást és még mielőtt orvosi segítségben részesíthették volna a kis gyermekeket, megállapította, hogy a tanya udvarán nagymennyiségű ekrazit és más anyagu patron van elrejtve a föld alatt.

Megállapította ezután, hogy a patronok egy része nem volt eléggé jól földdel betakarva és így, amikor a gyerekek a nehéz vasdarabot ismételték a földhöz esapkodták, fölrobbantak a patronok. Egyszerű becsülés alapján körülbelül negyvenre lehet tenni a felrobbant patronok számát.

A szerencsétlenül járt gyerekeket ezután azonnal megoperálták, úgy, hogy mind a négyet veszélyes és súlyos sérülések ellenére is meg lehetett menteni az életnek. A rendőrség ezután nyomban tisztában volt a robbanás jelentőségével és azonnal kiadta az utasítást, hogy ezt az új robbanást a legnagyobb esőndben, szigorúan titokban kell kezelni. A súlyos állapotban levő gyermekeket ezért nem is helyezték el kórházban és ez az oka annak, hogy eddig erről az ügyről semmi sem kerülhetett a nyilvánosság elé.

A csongrádi rendőrségen pedig ezek után hosszú hónapok alatt a legnagyobb esőndben, körültekintéssel, szinte tapogatózva tovább folytatták a nyomozást. Amikor a rendőrség emberei megkérdezték a tanya gazdáját, hogy hogyan és mikor kerültek a tanya udvarába a patronok, igen ingadozó és bizonytalan választ kaptak. Először azt hangoztatták a házbeliek, hogy valószínűleg 1918-ban a Mackensen sereg leszerelésénél rejtették ide a patronokat, majd később azt emlegették, hogy a vörös hadsereg ásta el ide 1919 nyarán lőszerkészletét.

A nyomozás további folyamán a csongrádi rendőrség robbantási szakértőket kért fölöttes hatóságától annak a megállapítására, hogy melyek voltak az elrejtett patronok. A robbantási szakértő december végén meg is tartotta a vizsgálatot és szenzációs eredményre vezetett. A szakértő a felmutatott patronokból és a csongrádi bombamerényletnél használt robbantóanyag szakértői vé-

ményéből megállapította, hogy a Magyar király bálterme ellen elkövetett merényletnél ugyanolyan patronokat használtak, illetőleg helyezték el a bombában, mint amilyenek voltak rejtve a Szőlőhegyi-uti tanya udvarán, ahol az újabb robbanás történt.

A csongrádi rendőrség még ekkor a jelentős szakértői vélemény után is a legnagyobb titokban folytatta a nyomozást.

A nyomozást különben — értesülés szerint — még mindig nem fejezték be ebben az új robbanás ügyében. Azok után az adatok után kutatnak, hogy kidráljon az, hogy név szerint kik voltak azok, akik elrejtették a patronokat. Ma már bizonyos az, hogy ezeknek az embereknek szoros közük van a bombamerénylethez és ezek az emberek más szerepeket a merénylettel kapcsolatban.

Az új robbanás adatai a táblai főtárgyalás elé fognak kerülni, amelyen ismét el fognak vonulni a karácsonyi halálból véres kísérettel.

Kereskedők a csődönkívüli kényszeresegyeztéskől

Az OMKE választmányja Sándor Pál elnöklésével ma délután ülést tartott. Az elnökség meglepő szavakkal emlékezett meg Chorin Ferencről, elhatározta, hogy emléket jegyzőkönyvben örökítik meg. Balkányi Kálmán dr. igazgató közölte ezután, hogy a decemberben elhalasztott jubileus ünnepségeket március 14-én és 15-ikén tartják meg. Majd a fogalmi adó reformjáról tárgyaltak. Szelács Imre és maróthi Füst László felszólalásai után Bodroghy József dr. bejelentette, hogy az adókulcsok megállapítására vonatkozó számítások megkezdődtek a Kereskedelmi és Iparkamarában. Ezután Balkányi Kálmán dr. igazgató határozati javaslatát fogadták el, amelyben azt követelik, hogy a hivatalos kamatlab és a kamatlabbázis közötti különbséget tovább csökkentsék. Végül a tárgysorozat legfontosabb és legaktívabb pontja: a csődönkívüli kényszeresegyezték ügye került szóba. György Ernő dr. határozati javaslatot terjeszt be, amely szerint az OMKE nagyválasztmányja kimondja, hogy a maga részéről a csődönkívüli kényszeresegyezték ügyek lebonyolítására minden egyes kereskedelmi és iparkamara kebelében iparkamara és kereskedőkből álló tanácsok felállítását tartja szükségesnek. Ezeknek hatáskörébe utalnak a csődönkívüli kényszeresegyezték ügyek elintézését s úgy az elrendelés, mint a lebonyolítás és a jóváhagyás kérdésében a határozathozatalt is. A határozati javaslatot nagy vita után elfogadták. A választmány ezután elhatározta, hogy kéri fogja a kormányt, hogy járuljon hozzá a boltlélékek havi részletekben való fizetéséhez.

Magyar bál Berlinben.

Berlin, jan. 22. A berlini magyar egyesület az idén is megtartotta az év nékenti szokásos táncmulatságát, amelyn a berlini kolónia számos tagján kívül a magyar követ és a követség tagjai is részt vettek. Az est jóvedelmé jótékony magyar célokra fordították.

Még egyre tart a Roboz-per

Budapest, jan. 22. Az oláhvezető Roboz test érek hatalmas büntetésnek mai tárgyalása után az elnök kéri a bíróságnak a bizonyítékok megszerzése iránti indítványok feletti határozatát. Elrendelte több tanu kihallgatását, akik közül kető azonnal meg is kezdte vallomástételét.

A Tiszántuli Hirlap telefonszáma **7-88. 7-89.**

TISZÁNTULI HIRLAP

könyvnyomdavállalat

R.-T.

Varga-utca

5.

TELEFONSZÁMOK: 788. és 789.

Készít

a legolcsóbb árk

mellett mindenféle nyomtatványt gyorsan és legizlésesebb kivitelben

Apró hirdetések

5000 korondért hirdethet az alantl öt lapban:
 Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egyetér és, Hajdúföld, Tiszántuli Hírlap. Alkalmi apróhirdetés 10 szög 5000 korona, minden további szó 500 korona. — Vastag betűs szavak 1000 korona.

AJÁNLAT

Lakodalmakra, ünnepélyekre, mulatságokra legkitünőbb fajborok literenként és minden mennyiségben jutányosan kaphatók Grittner (volt Hegedűs) szőlőtelepén, Bellegelő 253. sz. Hosszupályi út elején. H 208

Nyakkendőit újjáalakítják és javítják a „Szikrában” Piac-u. 77. sz. Kézimunkaüzlet. F184

Úgyes varrónő elegáns toalettet készít, házakhoz ajánlkozik jutányos árért. Karczáné, Kinizsi-utca 75. sz. E604

Löwinger Sámuel Kaba. Mindenféle kereskedelmi cikkek bevásárlását, eladását és beraktározását elfogadja. F180

Cscheszlovák, lengyel, orosz és rutén okmányokat magyarra fordít Volly Ferenc törvénytudóki hiteltől. Poroszlai-ut 11. sz. Sestakert, vagy Varga-utca 4. szám, emelet. 126

Kitűnő poroszszén 90.000 korona mázsánként. Bartha-széntelep, Ispotály-utca 3 b. Telefon 785. 163

Elsőrendű konyezett keményfa székek, fotelek Kovács Gyula butorgyárosnál gyári árral kapható. Darabos-ut 17. 197

Butorraktár a legprimábban felszerelve minden igényt kielégít. — Vértessi butorasztalos, Burgundia-u. 13 sz. A legolcsóbb butorbeszerzési forrás. E506

Ha nincs pénze, ismét vehet részletfizetésre Kaisernél Piac-u. 9. E208

Harisnyafélezt legolcsóbban, legcélzóbban, legjobban készít Zsinórgyár, Piac-u. 32., az udvarban. E391

Plüsse, gouvre, Külsővásártér 16. Aranc János-utca végén, vagy Csapó-utca 23. F172

Varrógép, külföldi gyártmány, Bobbin, 2.500.000 korona. Részletfizetésre és kölcsönhasználatra kapható. Szilágyi, Széchenyi-u. 1. H20

Azsurozást különböző szélességben, applizést, applikálást jutányosan végez. Szilágyi, Széchenyi-u. 1. H 21

Fajborok Szentanna-pusztai szőlőtelepről (Vámospérsé mellett) 1923. évi Sylváni, Furmint és Nagyburgundi minőségekben hordónként venőglősköknék és koresmárosoknak eladó. Értekezhetni naponta délután 3-5 óráig Török Bálint-u. 18., földszint. H166

LAKÁS, ÜZLET

Különbejárati butorozott szoba kiadó, Hajnal-u. 27. m

Butorozott szoba esetleg konyhával izraelita családnál kiadó. F185

Kiadó Korona diszterem mellék-helyiségekkel, Csapó-u. 17. alatt. — Zárt ajánlatok Nyomatató-u. 10. sz. alá 24-ig adhatók be. E210

Kiadó egy butorozott szoba. Ajtó utca 26. sz. E603

Különbejárati jól butorozott szobaközponthban kiadó. Ellátással is. — Cim Egyetértés kiadóhivatalában. — E605

Csinosan butorozott szoba kiadó Teleki-u. 19. ajtó 4. E607

Kiadó 2 szoba, konyhára átalakítható világos helyiség, raktár vagy műhelynek is. Simonffy-u. 55. sz. — E608

Egy különbejárati butorozott szoba intelligens izr. gyermektelen házaspárnak 1-re kiadó. Cim a kiadóban. E609

Téglát, mely építkezésből kimaradt, kedvező fizetési feltételek mellett gyári ár alatt vásárolhat. Hatvan-utca 53. Telefon 728.

Régi jó hírnevű vendéglő, fűszerüzlettel, 3 szobás modern lakással. — Kuglizó nagy udvarral bérbeadó. — berendezés és felszerelés eladó. Honvéd-utca és Libakert-utca sarok. — 204

Külön szobát keresek két felső gimnázistának élelmézzel, Kálmán-tér közelében. Cim a kiadóban. 146

Kiadó különbejárati butorozott szoba két úr számára. Turul, Piac-utca 42. H203

4-5 szobás családi házat keresek megvételre a város belterületén. Cim a kiadóban. H204

Boldogkert I. járás 1000 kvadrát föld, szoba konyhás lakással bérletbe azonnal átadó. 213

Utcai butorozott szoba kiadó, — Mester-u. 31. sz. 210

KERESLET

Vasutastól porosz szenet veszünk. Fodor, Szent Anna-utca 2. F 181

Iroda és pince helyiséget keres, lehetőleg Fő-utcán. Aranyoshegyi Borpincészet és Ásványvízkereskedés. Értekezni lehet Királynál, Csokonai-u. 32. F182

Harminc millió kölcsönt keresek 4 ónapra, ingatlanra. Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában. H181

ÁLLÁST KERES

40 millió készpénzkeuációval bizalmi, pénztárnoki állást elvállalok. — Cim az Egyetértésnél. E502

Azonnali állást keres szolid, gyermektelen fiatal asszony, kedvező fizetési feltételek mellett. Jömenetelü italmérésben jártassággal bir. Cim az Egyetértés kiadóban. E612

Bármilyen irodai, gyakornoki vagy raktári munkát vállalok. „Élni akarok” jelígyére címet a kiadóba kérek. E606

Könyvelést irodai munkálatokat a legmegbízhatóbban végzek. — Jósá, Trieszti iztosító, Piac-u. 30. F151

ÁLLÁST KAP

Kifutó fiút, megbízható, tanulóleányok fizetéssel felvétetnek Weinberger cipőgyárba. Piac-u. 19. E615

Fiatall segéd és tanuló felvétetik Klein Ignác fűszerüzletébe. Jelentkezni d. u. 3-5-ig. F176

Kerékgyártó segéd, jó munkás jelentkezzen Nagy József kerékgyártó mesternél, Kar-u. 44. E613

Gyermekszertető kisasszony, ki főzni is jól tud, felvétetik Széchenyi utca 12. sz. E611

Házmester, gyermektelen azonnal felvétetik, Varga-u. 85.. Jelentkezés fűszerüzletben. 211

Egy segéd és elárúsító kisasszony közmunkára üzletbe felvétetik. Cim a kiadóban. E591

Alkalmazást nyerne járulékkal egybekötött munkálatok végzésére középiskolát végzett egyének. Jósá, Piac-u. 30. F153

Kirakatrendezésben vagy raktárkezelésben teljesen jártas segédeket felvesszünk. Deutsch Albert és fia. F173

ELADÁS

Arverés! Késedelmes vevő veszélyére f. évi január 23-án délelőtt 9 órakor Vámospérsézen egy darab 9 éves sárga kancaló nyilvános árvelesen eladatik községháznál. Forgalmi vevő fizeti. Tóth Imre. 209

Antik könyvszekrény, diófa, üveges eladó. Maróthy-u. 3. H206

bármily mennyiségben veszi lapunk nyomdája, Varga-utca 5.

Vagyonmegosztás miatt a Darabos-utca 16. sz. alatti ház eladó. Beköltözhető lakással. E546

Elköltözés miatt egy hálószoba butor és egy ebédlőkredenc sürgősen és olesón eladó. Agárdi-u. 14. — H207

Eladó egy antik üveges könyvszekrény. Maróthy György-u 3. E616

Eladó Libakert, Szekfü-u. 25. sz. ház. Három szoba, konyha elfoglalható. H211

Eladó Kigyó utca 38. számú ház, 2 Kossuth utcai Veres-templomnál; 2 szoba, konyha azonnal átadható. Értekezhetni: Mester utca 16. 166

Eladó deszka, lécz, culap, ólnak, kamarának. Apafi utca 75. 178

Biharmegyében egy 12 járatú gőzmalom családi okok miatt sürgősen eladó, egy 60 lóerős gőzgépj olajsajtóval most lett berendezve, van hozzá egy 4 szobás úri lakás és üveges verendával vendéglővel villanyvilágítással, külön négy szobás személyzeti lakás, 2 konyhával, kamarával és melléképületekkel. Komoly vevővel csak személyesen tárgyalunk. — Bondár András és fia, Berettyóújfalú. 207

Ház beköltözhető lakással, üzlethez is alkalmas, istállóval a terményvásár mellett eladó. Simonffy-utca 57. E440

Teljes borbélyüzlet berendezés és felszerelés, egészen új, tükrökkel és forgószékekkel, bármely elfogadható áron, sürgősen eladó. Cim az Egyetértésnél. E480

Új családi ház eladó. Eötvös-u. 41. Villany, vízvezeték és gyümölcsfák. E548

Eladó—átadó: Joston 5 lábas, hiánytalan, munkaképes aratógép. — Átadó a városhoz közel 56 hold föld vetéssel és gazdasági épületekkel. Értekezni Fialkovitsnál és Pappnál, Kis-Debrecen vendéglő. E593

Eladó buza és rozs kisebb tételekben is, — varrógép, teljesen jó állapotban és egy könnyű olajtengelyes zárt kocs. Nyil-utca 31. E594

137 hold föld, 10 hold szőlő eladó Hevesen. Értekezhetni: Bakos vaskereskedőnél, Csapó utca 88. F124

Másfél hold szőlő eladó. Értekezhetni Hármasnál, Szabó Kálmán-utca 2. H157

Eladó a Vigkedvü Mihály-u. 52. sz. ház gazdálkodóknak alkalmas. Értekezhetni Vigkedvü M. utca 37.

VEGVES

Elvesszett egy darab 3 éves, daruszerű telen. balfarán M. I. bilyog Vigkedvü Mihály-u. 56. E418

Gondnélküli élet jelígyére levél van a Tiszántuli kiadóba. 212

A farsangi estélyre kölcsönbe vennék egy jelmezt. Klein István — Kossuth-u. 4. H209

20-100 millió koronát vennék kölcsön hosszabb időre, esetleg buzát is. Fedezet ingatlan. Cim a kiadóban. E610

Keresek 10-15 millió koronát, — kosztkamatra. Cim az Egyetértésnél E614

Vaszkamrában jártas egyén közvetlen résztvevővel társnak keresetnek. Cim a kiadóban. F177

Intelligens leány ezuton szeretne megismerkedni kórista leánnyal, ki őszintén barátnőm lenne. — Levelt „Kórista leány” jelígyére kiadóba kérek. E600

Zongora bérbeadó, esetleg eladó. Péterfia-u. 52. keresztléület. F178

Hirdetmény. — Nyírmártonfalva község eladni kíván egy drb. 168 liter irtartalmu, alig használt pálinkafőző üstöt, mely célból f. évi január 25-én d. e. 10 órakor a község-házához nyilvános árverést tűz ki. Előljáróság. F179

Özvegy asszonyka, 29 éves uriemberrel megismerkedne, aki anyagiilag kisegitené. „Két veréb” jelígyére a kiadóba. E 598

Hölgyek! Én egy vidéki 30 éves, magas, barna, evangélikus, fess fiatalember vagyok (géplakatos). Hozományom 150 millió K ingatlanban (föld). Házasság céljából ismeretséget kötnék (35 éves korig) özvegyvel vagy hajadonnal. Levelt — hozomány megjelölésével „Világjárt” jelígyére kérek az Egyetértés kiadóba. E599

Jó megjelenésű árva leány oly uriember ismeretségét keresi, ki atyai jóakarója lenne. Levelt „Arva 25.” jelígye alatt a kiadóba kérek. E601

5 millió heti kamatra kiadok. — Ugyanott asztal, komót, két ágy-sodrony olesón eladó. Cim a kiadóban. F183

Birtokos uriemberrel megismerkedne baba asszonyka. Levelt „Tavaszi szerelem” jelígyére. Tiszántuli kiadóba kérem. 202

Pénzkölcsönöket házra, földre és váltóra legelőnyösebben közvetít a Közvetítő Bank, Piac utca 42. E457

Házasságot sikerrel, — diszkrétan Daróczy Pálné közvetít. Debrecen Arany János 15. F146

Gépirásos, egyéb kereskedelmi és ipari szakmába vágó munkálatokat legpontosabban végez Jósá, Trieszti Biztosító, Piac 30. F152

Prima
Porosz kőszén
 darabos kőszén, porosz kovácszén, száraz tűzifa, fedőlemez,
 nagy választékban legolcsóbban beszerezhető
Bartha telep,
 Ispotály-utca 3 b. Telefon 785.

Fa eladás.

Vértess, Nagyéta határban, a Gorove fée erdőn dífa, forgács, tuskó és galy olesó árban kapható

Ápis erd'kereslet, VÉRTES.

SPECIEL HAJFESTŐ
 ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ
Ramminger hölgyudrósz
 Varga-utca 1. (Iparbank.)

Mosott
rongyot

vez a „Tiszántuli Hírlap” nyomdája, Varga-utca 5. sz.

Félelős szerkesztő: REITZ JANOS.
 Kiadó: Tiszántuli Hírlap Könyv- és Lapkiadó Vállalat R. T.
 Nyomatott a Tiszántuli Hírlap könyv és lapkiadóvállalat részv. társ. könyvnyomdájában, Varga-utca 5.